

Camí Ral

Súria

Ubicació

Comarca: Bages
Lloc/Adreça: Entre dos trams de pista forestal sobre can Sivila
Emplaçament Vessant relativament forta d'un turó

Coordenades:

Latitud: 41.847991614558
Longitud: 1.7376598006537
UTM Est (X): 395207
UTM Nord (Y): 4633669

Classificació

Número de fitxa 08274 - 197
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Obra civil
Estil / època: Medieval Modern Contemporani
Estat de conservació Dolent
Notes de conservació: Malmés pels elements vegetals i la manca d'utilització
Protecció Inexistent
Tipus de protecció: Inexistent
Accés Difícil
Ús actual: Sense ús
Titularitat Privada
Titular: Ref. Cad. 08274A00109006
Autoria de la fitxa KuanUm - JM Huélamo - JM Solias
Data de registre de la fitxa: dj., 31/12/2009 - 01:00
Autoria de la darrera revisió: Marta Lloret Blackburn-Antequem, S.L.
Data de la darrera revisió: dv., 15/10/2021 - 15:00

Descripció

Antic camí principal entre Súria i Cardona, avui totalment perdut i sense ús. El seu traçat s'inicia a cal Trist, a la riera d'Hortons, i enfilant-se per les costes de la Grau, mena cap el torrent del Bògit, passant a poca distància de la Torremalús i dirigint-se, tot seguit cap a la partida de can Sivila de la Roca, des d'on surt del terme municipal. En el seu traçat es veuen petites obres d'enginyeria civil, tals com a desguassos per a salvar pluvials. A les zones més planes, el camí està marcat lateralment per murs de pedra seca d'on sobresurten, a la part superior, pedres dretes. Destaca a la pujada que salva just abans de sortir del terme municipal amb un bon enllosat que s'està malmentent de mica en mica.

Història

A principis del segle XIX, el trajecte de Manresa a Cardona es podia realitzar en set hores i quart. Els camins que portaven a Cardona, són esmentats, molts cops, com a "stratae publicae", en documentació de l'Alta Edat Mitjana, la qual cosa demostraria la seva existència anterior. Els romans coneixien perfectament el diapiu de Cardona i les fonts clàssiques parlen de la seva explotació. Un d'aquests camins baixava pel Cardener, la qual fou utilitzada en el seu traçat medieval, fins que la Junta Delegada de Carreteres de Catalunya, va declarar aquesta ruta de segon ordre el 29 de setembre de 1848 (GALERA, 1996). La sal de Cardona, va ser exportada, principalment cap a la zona del Pirineu, en zones més lligades a la ramaderia, al no poder competir amb la sal marina. De tota manera, l'any 1631, la duquessa de Cardona, va dirigir-se al Consell de Cent barceloní, per tal que es fes una nova via de comunicació per poder transportar la sal a Barcelona i facilitar-ne l'exportació, ja que el camí era de bast en alguns trams. La seva indicació no fou seguida i no es va fer res per implantar un sistema més modern de comunicació fins el segle XIX. Existeix una descripció d'itinerari de Manresa a Cardona, feta pel militar Ambrosio Borsano de les seves observacions realitzades entre 1673 i 1685. En el camí de Manresa a Cardona diu així, en la part que toca a Súria "(..) A media legua de Torroella se alla el Rio Cardone que se passa de la otra parte, y se camina sobre el mismo Rio hasta dar vista con un lugar que se dice Suria que allí se passa dicho rio otra vez y se va a dicho lugar que dista legua y media de Torroella. / Continuando a dicho Camino se allan unos Campos labrados que en ellos puede campear un Exercito (..) Continuando mas adelante en continuacion de dicho Camino a cosa de medio quarto de legua del sobredicho lugar de Suria, y siempre sobre el rio Cardone, se toma el camino por la montaña, y se sube una Cuesta de cerca de media legua que despues se alla unos llanos que van sobre el Rio Cardone (..) El Camino de Artilleria ha de hir del lugar de Suria Rio arriba asta dar en los llanos referidos arriba (..) (PLANES, 1996).

Bibliografia

GALERA PEDROSA, Andreu (1996) "Els camins medievals en la Catalunya central: entorn de les Stratae Kardonensia i la Via Salinaria". Dovella. Núm. 53, pp. 21-28, Manresa: Associació Cultural Dovella.

PLANES I BALL, Josep Albert (1996) "Al pas de l'exercit: Itineraris militars al segle XVII", Dovella. Núm. 53, pp. 29-33, Manresa: Associació Cultural Dovella.

